

§ 185, stk. 2, vil bibringe væsentlig ny viden, da der formentlig vil være tale om forholdsvis få tilfælde.

Det forhold, at bestemmelsen kun har været anvendt få gange i løbet af ca. 2½ år, er dog på ingen måde ensbetydende med, at bestemmelsen er uden betydning. Det må således antages - som også anført i betænkning nr. 1102/1987 - at bestemmelsen hindrer, at der bliver stillet spørgsmål om forurettedes seksuelle adfærd, eller i det mindste medfører en stor tilbageholdenhed hermed. Det er også nævnt i udtalelser fra anklagemyndigheden, at der sjældent bliver stillet spørgsmål om forurettedes tidligere seksuelle adfærd.

I den ene sag (sag nr. 1) var der tale om bevisførelse vedrørende forurettedes mors tidligere seksuelle adfærd og ikke om forurettedes seksuelle adfærd. Anklagemyndigheden henviste som begrundelse for den fremsatte protest mod den ønskede bevisførelse til princippet i retsplejelovens § 185, stk. 2, idet forsvareren ønskede at stille spørgsmål om vidnets troværdighed i tilknytning til, at hun tidligere havde været forurettet i en voldtægtssag, hvor den nu tiltalte havde været mistænkt. Landsretten afslog den begærede bevisførelse under henvisning til § 185, stk. 1. Bestemmelsen i § 185, stk. 2, blev således ikke anvendt. Sagen er i øvrigt efter rigsadvokatens opfattelse helt atypisk og derfor uden betydning for vurderingen af rækkevidden af § 185, stk. 2.

For så vidt angår de fem afgørelser vedrørende § 185, stk. 2, fremgår det, at retten i fire af de fem sager i medfør af § 185, stk. 2, har afslået begæringen om bevisførelse om forurettedes seksuelle adfærd.

De fire sager vedrørte voldtægt eller forsøg herpå og omhandlede på den ene eller anden måde bevisførelse om forurettedes tidligere seksuelle adfærd. Retten har som nævnt i samtlige sager afslået den begærede bevisførelse. Retternes afgørelser er begrundet i en konkret vurdering af den begærede bevisførelse sammenholdt med sagens øvrige omstændigheder. På baggrund heraf samt under hensyn til det forholdsvis lille antal afgørelser er det vanskeligt at udlede noget mere generelt af afgørelserne.

Det er dog Rigsadvokatens opfattelse, at det på baggrund af de fire sager må antages, at domstolene er yderst tilbageholdende med at tillade bevisførelse om forurettedes tidligere seksuelle adfærd. Retspraksis ses således at være i overensstemmelse med det anførte i Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1458/2005 om forbedring af voldtægtsofres retsstilling og også med bemærkningerne i forslaget til folketingsbeslutning nr. 82 fra 2004. Det fremgår begge de nævnte steder, at § 185, stk. 2, ifølge forarbejderne skal fortolkes restriktivt, samt at det klare udgangspunkt er, at der ikke kan ske bevisførelse vedrørende et voldtægtsoffers tidligere seksuelle adfærd.

I den ene sag, hvor bevisførelse om forurettedes tidligere seksuelle adfærd blev tilladt (sag nr. 2), var bestemmelsen i retsplejelovens § 185, stk. 2, ikke direkte anvendelig, fordi sagen ikke vedrørte voldtægt, men anden kønslig omgængelse end samleje med et barn under 12 år, som var betroet den pågældende til undervisning/opdragelse. Forurettede i den pågældende sag var således knap 7 år gammel på tidspunktet for hovedforhandlingen, og de spørgsmål, som forsvareren ønskede at stille til et vidne om forurettedes seksuelle adfærd, omhandlede forurettedes leg i børnehaven. Anklagemyndigheden protesterede mod den begærede afhøring og henviste i den forbindelse til § 185, stk. 2, eller dennes analogi. Retten fandt, at det måtte tillades, at der blev stillet spørgsmål som ønsket af forsvareren, og det kan ikke afvises, at de pågældende spørgsmål var relevante for bevisbedømmelsen i sagen.

Sammenfattende vedrørende anvendelsen af retsplejelovens § 185, stk. 2, er det på denne baggrund rigsadvokatens opfattelse, at bestemmelsen må antages at opfylde sit formål, således at der kun i meget få tilfælde i praksis fremsættes ønske om bevisførelse om forurettedes tidligere seksuelle adfærd i sager om voldtægt. I de tilfælde, hvor en sådan anmodning fremsættes, må det endvidere antages, at retten kun tillader bevisførelse herom i helt særlige tilfælde.

Det er på den baggrund Rigsadvokatens opfattelse, at den gældende bestemmelse på tilstrækkelig effektiv måde skærmer voldtægtsofre mod ydmygende bevisførelse, og at der ikke er behov for ændring af reglen i § 185, stk. 2, med hensyn til voldtægtssager.

Sag nr. 2 vedrørende anden kønslig omgængelse med et barn illustrerer imidlertid sammen med afgørelsen i sag nr. 1, der heller ikke vedrørte voldtægt, men et seksuelt overgreb mod en 10-årig